

УТОЧНЕНО

Голові НКРЕКП

Членам НКРЕКП

**Обґрунтування
про схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, –
постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень
законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та
природного газу»**

03 червня 2020 року за адресою: 03057, м. Київ, вул. Смоленська, 19, к.311 відбулося відкрите обговорення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу».

Під час відкритого обговорення були розглянуті зауваження та пропозиції, що надійшли до проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу» від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань протягом 13.04.2020 – 12.05.2020.

Відповідно до протоколу відкритого обговорення від 03.06.2020 № 73-п, оприлюдненого на офіційному вебсайті НКРЕКП за адресою: http://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Proekty/2020/pr_88/protokol_vidkr-obgovorennia_pr_88-2020.pdf, за результатами розгляду зауважень та пропозицій, у зв'язку із внесенням до проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу» суттєвих змін, прийнято рішення повторно провести процедуру оприлюднення проєкту рішення, збору і розгляду зауважень та пропозицій до вказаного вище проєкту рішення НКРЕКП.

На підставі абзацу другого частини четвертої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», пункту 11.13 Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 06.12.2016 № 2133, пункту 3.12 Порядку проведення відкритого обговорення проєктів

рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866 для повторного проведення процедури оприлюднення проекту рішення, збору і розгляду зауважень та пропозицій до нього Департамент ліцензійного контролю пропонує:

1. Повторно схвалити проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу»;

2. Оприлюднити проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу» на офіційному веб-сайті НКРЕКП з метою одержання зауважень та пропозицій до нього від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб протягом 10 днів з дня такого оприлюднення.

Директор Департаменту ліцензійного контролю

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Порядок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає процедуру розслідування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на учасників/суб'єктів ринків електричної енергії та природного газу (далі – ринки) та фізичних або юридичних осіб (заявників), що можуть надавати повідомлення (заяву) про можливе порушення законодавства щодо функціонування цих ринків відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу».

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:
забезпечувальні заходи – обов'язкові для виконання суб'єктами розслідування рішення НКРЕКП щодо вчинення ними певних дій або заборони вчиняти певні дії з метою запобігання заподіяння шкоди, яка може бути заподіяна перше ніж буде прийняте остаточне рішення за результатами розслідування;

заявник – фізична або юридична особа (крім учасників роздрібного ринку електричної енергії), що може надати повідомлення (заяву) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу»;

об'єкт розслідування – обставини, фактичні дані, які вказують на можливе порушення законодавства на відповідних ринках суб'єктом/учасником ринків електричної енергії та природного газу, яке мало та/або з високою вірогідністю може мати наслідком настання негативних обставин для інших суб'єктів/учасників ринків;

обтяжуючі обставини – поведінка суб'єкта розслідування, спрямована на приховування порушення та його негативних наслідків, на продовження вчинення порушення, а також повторне вчинення порушення;

пом'якшуючі обставини – поведінка суб'єкта розслідування, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення, негайне припинення порушення після його виявлення, прийняття пропозиції про визнання порушення, що розслідується;

порушення законодавства (порушення) – порушення законодавства, що регулює функціонування ринків електричної енергії та природного газу;

ринок (ринки) – ринок електричної енергії та/або ринок природного газу відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу»;

суб'єкт розслідування – учасник ринку електричної енергії та/або суб'єкт ринку природного газу, щодо якого здійснюється розслідування;

уповноважена особа – керівник учасника/суб'єкта ринку, заявника (юридичної особи) або особа (фізична чи юридична), уповноважена керівником учасника/суб'єкта ринку, заявником представляти учасника/суб'єкта ринку, заявника;

учасник/суб'єкт ринку (ринків) – учасник ринку електричної енергії відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» та/або суб'єкт ринку природного газу відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»;

фактичні дані – інформація, на підставі якої НКРЕКП встановлює наявність або відсутність обставин, що мають значення для розслідування порушення законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу та прийняття рішення за результатами розслідування. Жодна інформація, що була отримана НКРЕКП, не може наперед визнаватись фактичними даними.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про інформацію», «Про ринок природного газу», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», Кодексі газотранспортної системи, затвердженому постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, Правилах ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку), Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, та інших нормативно-правових актах.

1.4. НКРЕКП проводить розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу (далі – розслідування) для забезпечення належного функціонування ринків та сприяння ефективній конкуренції на ринках відповідно до законодавства.

1.5. Розслідування ґрунтується на принципах законності, презумпції невинуватості, неупередженості, об'єктивності, добросовісності, розсудливості,

пропорційності, прозорості, недискримінації та своєчасності, забезпечення права на захист.

1.6. Рішення, що приймається щодо забезпечувальних заходів та за результатами розслідування, ґрунтується лише на тих фактичних даних та обставинах, які були досліджені до прийняття рішення.

1.7. Період, охоплений розслідуванням, становить не більше трьох календарних років, які передують року початку розслідування.

1.8. Під час розслідування НКРЕКП має право вимагати від учасників/суб'єктів ринків копії документів, засвідчених в установленому законодавством порядку, пояснення та іншу інформацію, пов'язану з провадженням ліцензованої діяльності, необхідні для встановлення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується.

Учасники/суб'єкти ринків зобов'язані надавати до НКРЕКП запитовані документи, пояснення та іншу інформацію у визначений НКРЕКП строк, який має становити не менше 10 робочих днів від дня отримання відповідного запиту НКРЕКП.

Якщо запит НКРЕКП про надання документів, пояснень та іншої інформації вимагає надання великого обсягу інформації, учасник/суб'єкт ринків може звернутися до НКРЕКП щодо необхідності продовження строку надання відповідної інформації, але не більше ніж на 10 робочих днів.

Ненадання на законну вимогу НКРЕКП учасником/суб'єктом ринку копій документів, засвідчених в установленому законодавством порядку, пояснень та іншої інформації, необхідних для проведення НКРЕКП розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, є підставою для проведення позапланової невідвізної перевірки.

1.9. НКРЕКП оцінює інформацію, отриману під час розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, щодо її належності та достовірності.

1.10. При підготовці висновку за результатами розслідування НКРЕКП урахує серйозність і тривалість порушення, наслідки порушення для інтересів відповідного ринку та його учасників/суб'єктів, пом'якшуючі та обтяжуючі обставини.

1.11. Матеріальні витрати на копіювання документів та підготовку письмових пояснень, а також транспортні витрати, які виникають у зв'язку з розслідуванням НКРЕКП, суб'єкт розслідування, учасник/суб'єкт ринку несуть самостійно.

1.12. Місцем проведення розслідування може бути місцезнаходження центрального апарату, територіального органу НКРЕКП або суб'єкта розслідування.

2. Початок розслідування

2.1. Фактичні дані, обставини, що свідчать про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків, виявляються у процесі здійснення моніторингу функціонування ринків/державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність на ринках, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов або розгляду повідомлень (заяв) від учасників/суб'єктів ринків та фізичних або юридичних осіб (заявників) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків.

Повідомлення (заяви) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків не можуть бути анонімними, повинні містити найменування (ПІБ) та адресу заявника та бути обґрунтованими.

2.2. Структурний підрозділ НКРЕКП, який виявив обставини, фактичні дані у процесі здійснення моніторингу функціонування ринків та/або отримав повідомлення від учасників/суб'єктів ринків та фізичних чи юридичних осіб (заявників), що свідчать про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків, повідомляє про це в письмовій формі структурний підрозділ НКРЕКП, на який покладено функцію організації розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу (далі – СП НКРЕКП).

2.3. СП НКРЕКП на підставі інформації, отриманої відповідно до пункту 2.2 цієї глави, та/або на підставі інформації, отриманої ним під час виконання функцій, покладених на СП НКРЕКП, та з дотриманням вимог пункту 2.4 цієї глави виносить на розгляд НКРЕКП відповідно до Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 06 грудня 2016 року № 2133 (далі – Регламент), питання про початок розслідування порушення законодавства щодо функціонування ринків.

2.4. Питання про початок розслідування порушення законодавства щодо функціонування ринку природного газу може виноситися на розгляд НКРЕКП відповідно до Регламенту лише після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

2.5. НКРЕКП у разі прийняття на засіданні, що проводиться у формі відкритого/закритого слухання, рішення про початок розслідування оприлюднює його протягом 5 робочих днів з дня його прийняття на офіційному вебсайті НКРЕКП.

2.6. Разом з рішенням НКРЕКП про початок розслідування на вебсайті НКРЕКП оприлюднюється повідомлення про початок розслідування, яке містить такі відомості:

- 1) інформація про початок розслідування (дата початку розслідування, період, підстави для проведення розслідування);
- 2) об'єкт розслідування;
- 3) суб'єкт розслідування (у разі його встановлення).

У разі якщо рішення про початок розслідування прийняте на засіданні НКРЕКП, що проводиться у формі закритого слухання, у повідомленні зазначається інформація про початок розслідування та об'єкт розслідування.

2.7. До прийняття рішення за результатами розслідування НКРЕКП за наявності обґрунтованих підстав та з обов'язковим залученням суб'єкта розслідування у порядку, встановленому пунктами 3.10 – 3.13 глави 3 цього Порядку, може прийняти рішення про застосування забезпечувальних заходів.

3. Організація та проведення розслідування

3.1. Розслідування проводить СП НКРЕКП із обов'язковим залученням працівників інших структурних підрозділів НКРЕКП, до компетенції яких належить розгляд відповідних питань.

3.2. У разі початку розслідування щодо встановленого суб'єкта розслідування СП НКРЕКП протягом 10 робочих днів з дня прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування в письмовій формі повідомляє про це суб'єкта розслідування та заявників (за їх наявності).

3.3. Повідомлення суб'єкта розслідування про початок розслідування повинно містити такі відомості:

- 1) обставини, що розслідуються;
- 2) період, за який проводиться розслідування;
- 3) строки розслідування;
- 4) вимога щодо надання копій документів, пояснень, іншої інформації;
- 5) забезпечувальні заходи (у разі прийняття НКРЕКП рішення про застосування забезпечувальних заходів), крім тих, щодо застосування яких НКРЕКП звернулась до суду;

б) повідомлення заявників;

7) обов'язки та права суб'єкта розслідування.

Повідомлення направляється суб'єкту розслідування не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати початку проведення розслідування рекомендованим листом (за місцезнаходженням суб'єкта розслідування) або вручається особисто уповноваженій особі суб'єкта розслідування під розписку.

3.4. СП НКРЕКП проводить розслідування у строк не більше трьох місяців з дня прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування.

За наявності обґрунтованих підстав цей строк може бути одноразово продовжений рішенням НКРЕКП у встановленому порядку не більше ніж на один місяць.

Про продовження строку розслідування СП НКРЕКП надсилає листом повідомлення суб'єкту розслідування не пізніше п'яти робочих днів з дня продовження такого строку.

У разі продовження строку розслідування та невиконання вимог абзацу третього цього пункту суб'єкт розслідування має право не допускати працівників СП НКРЕКП для проведення розслідування або не надавати запитувану ним інформацію.

3.5. СП НКРЕКП здійснює свої функції відповідно до положення про СП НКРЕКП.

3.6. Керівник СП НКРЕКП:

1) організовує проведення розслідування;

2) розподіляє обов'язки з виконання завдань під час проведення розслідування та здійснює контроль за їх виконанням;

3) головує або уповноважує іншого працівника СП НКРЕКП головувати на слуханнях, які проводить СП НКРЕКП;

4) підписує повідомлення, листи, пропозиції про застосування/скасування забезпечувальних заходів, протокол слухань;

5) затверджує своїм підписом висновок СП НКРЕКП про результати розслідування.

У разі відсутності керівника СП НКРЕКП його обов'язки виконує заступник керівника СП НКРЕКП.

3.7. СП НКРЕКП після прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування та його оприлюднення, а у разі початку розслідування щодо

встановленого суб'єкта розслідування не раніше дня вручення рекомендованого листа уповноваженій особі суб'єкта розслідування починає розслідування шляхом вчинення таких дій:

- 1) аналізу наявних документів;
- 2) проведення опитування суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків, фізичних осіб;
- 3) витребовування від суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків копій документів, пояснень, іншої інформації;
- 4) надсилання суб'єкту розслідування пропозиції про визнання порушення, що розслідується;
- 5) проведення слухання із суб'єктами розслідування, учасниками/суб'єктами ринків відповідно до цього Порядку.

3.8. СП НКРЕКП може зробити суб'єкту розслідування пропозицію про визнання порушення, що розслідується, та встановити суб'єкту розслідування строки для прийняття/відхилення такої пропозиції.

3.9. Суб'єкт розслідування може прийняти або відхилити таку пропозицію, про що протягом 10 робочих днів з дня отримання листа СП НКРЕКП з пропозицією про визнання порушення, що розслідується, у письмовій формі повідомляє СП НКРЕКП.

Неприйняття суб'єктом розслідування пропозиції про визнання порушення, що розслідується, протягом встановленого строку прирівнюється до відхилення такої пропозиції.

3.10. СП НКРЕКП може ініціювати застосування забезпечувальних заходів, якщо існує загроза порушення прав або інтересів учасників ринків, продовження або повторення порушення, приховування/знищення документів та інформації, перш ніж буде прийняте рішення НКРЕКП за результатами розслідування.

3.11. Підставою для застосування НКРЕКП до суб'єкта розслідування забезпечувальних заходів на ринку є:

- 1) маніпулювання ринком «на добу наперед» (далі – РДН) та внутрішньодобовим ринком (далі – ВДР);
- 2) невиконання суб'єктом розслідування вимог Правил ринку щодо участі генеруючих одиниць типу В, С та D на балансуєчому ринку, надання графіків

фізичного відпуску/відбору електричної енергії, подання пропозицій на балансуєчий ринок електричної енергії (далі – балансуєчий ринок) на завантаження/розвантаження для запланованої та прямої активації та/або в залежності від номінальної потужності чи від ціни РДН на відповідну годину, надання фінансових гарантій в обсягах, необхідних для здійснення торгових операцій на ринку електроенергії;

3) необґрунтоване невиконання диспетчерських команд на балансуєчому ринку постачальниками послуг з балансування або диспетчерської команди з операційної безпеки іншими учасниками ринку;

4) збільшення обсягів небалансу по стороні, відповідальній за баланс, на 20 % (аналізується окремо для позитивного та негативного небалансів) у порівнянні із попередньою декадою;

5) зміна на понад 20 % у порівнянні з попередніми обсягами, що продаються/купаються учасниками ринку на РДН/ВДР за добу (у випадку виявлення зазначеного відхилення може бути здійснено додатковий аналіз у погодинному розрізі, при цьому порівняння для робочих днів здійснюється з попереднім робочим днем, а святкові та неробочі дні мають порівнюватися з найближчим вихідним днем);

б) неукладення договорів, обов'язковість укладення яких встановлена законодавством, та/або споживання/продаж електричної енергії без укладення обов'язкових договорів відповідно до законодавства.

3.12. Забезпечувальними заходами є:

1) встановлення заборони суб'єкту розслідування подавати на РДН/ВДР заявки на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР;

2) обов'язок/заборона суб'єкту розслідування вчинити ті дії, які стали підставою для застосування забезпечувальних заходів відповідно до підпунктів 2 – 6 пункту 3.11 цієї глави.

3.13. У разі виникнення необхідності в застосуванні забезпечувальних заходів СП НКРЕКП на будь-якій стадії розслідування у встановленому порядку забезпечує винесення відповідного питання на засідання НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого/закритого слухання, за результатами якого може бути прийняте рішення про застосування забезпечувальних заходів.

Суб'єкт розслідування має право подати аргументовані заперечення проти застосування забезпечувальних заходів, а НКРЕКП зобов'язана їх розглянути.

Тривалість забезпечувальних заходів, що застосовуються до суб'єкта розслідування, не може перевищувати двох місяців.

У разі прийняття за результатами розслідування рішення НКРЕКП відповідно до пункту 6.2 глави 6 цього Порядку забезпечувальні заходи припиняють свою дію з дня набрання чинності таким рішенням.

3.14. Під час проведення розслідування суб'єкт розслідування має право:

1) ознайомлюватися з матеріалами розслідування (крім документів, пояснень, іншої інформації, у тому числі з обмеженим доступом, розголошення якої може порушити права та інтереси іншого суб'єкта розслідування, учасника/суб'єкта ринку або перешкодити подальшому розслідуванню);

2) наводити фактичні дані, пояснення (заперечення), пропозиції, подавати підтверджуючі документи щодо фактичних даних та обставин, які розслідуються, подавати клопотання про проведення слухань, скасування забезпечувальних заходів;

3) вживати заходів, спрямованих на зменшення негативних наслідків порушення, та повідомляти НКРЕКП про вжиття таких заходів;

4) інші права відповідно до цього Порядку.

3.15. Суб'єкт розслідування може подати до СП НКРЕКП клопотання про витребування від іншого суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків документів, що мають значення для розслідування. У клопотанні повинно бути зазначено:

1) який документ вимагається;

2) фактичні дані та обставини, які може підтвердити цей документ, або аргументи, які він може спростувати;

3) підстави, з яких випливає, що цей документ має інший суб'єкт розслідування, відповідний учасник/суб'єкт ринку;

4) вжиті суб'єктом розслідування, який подає клопотання, заходи для отримання цього документа самостійно, докази вжиття таких заходів та/або причини неможливості самостійного отримання цього документа.

Клопотання від суб'єкта розслідування щодо вимоги надання від іншого суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків документів, що мають значення для розслідування, розглядається СП НКРЕКП у строк не більше 10 робочих днів від дня отримання такого клопотання.

Якщо клопотання до СП НКРЕКП від суб'єкта розслідування щодо вимоги надання від іншого суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків документів, що мають значення для розслідування, потребує надання великого

обсягу інформації, строк розгляду СП НКРЕКП цього клопотання може бути продовжено на строк, що не перевищує 10 робочих днів.

Про результати розгляду відповідного клопотання СП НКРЕКП повідомляє суб'єкта розслідування, який подав таке клопотання.

3.16. Учасник/суб'єкт ринку, заявник користуються правами суб'єкта розслідування, передбаченими підпунктами 1 – 3 пункту 3.14 цієї глави.

3.17. Після вчинення дій відповідно до пункту 3.7 цієї глави СП НКРЕКП готує висновок про результати розслідування.

3.18. Висновок про результати розслідування має містити такі відомості:

1) рішення НКРЕКП про початок розслідування (назва та дата його прийняття, номер);

2) відомості про суб'єкта розслідування (найменування, код ЄДРПОУ, місцезнаходження);

3) відомості про учасника/суб'єкта ринку, права та інтереси яких порушені (найменування, код ЄДРПОУ, місцезнаходження – щодо суб'єкта господарювання; прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство – щодо фізичної особи);

4) викладення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, які СП НКРЕКП дослідив та вважає встановленими та які мають значення для доведення вчинення порушення суб'єктом розслідування;

5) викладення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, які СП НКРЕКП дослідив та вважає їх не встановленими;

6) пом'якшуючі та обтяжуючі обставини;

7) дії та заходи, вчинені/вжиті СП НКРЕКП для встановлення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується;

8) пропозиція СП НКРЕКП про закриття розслідування (у разі відсутності або недоведеності фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, та/або у разі невстановлення суб'єкта розслідування, який вчинив порушення, що розслідується);

9) пропозиція СП НКРЕКП про проведення позапланової виїзної/невиїзної перевірки суб'єкта розслідування/звернення до Антимонопольного комітету України, до правоохоронних органів, інших державних органів або суду (у разі встановлення факту порушення законодавства щодо функціонування ринків);

10) дата та місце його складення.

3.19. Керівник СП НКРЕКП затверджує висновок про результати розслідування та подає його на погодження члену НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація роботи з питань розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу.

Погоджений висновок надсилається суб'єкту розслідування для ознайомлення та подання заперечень.

Погоджений висновок про результати розслідування член НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація роботи з питань розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, невідкладно подає Голові та іншим членам НКРЕКП.

4. Порядок проведення слухань

4.1. Для з'ясування фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, забезпечення можливості суб'єкту розслідування надавати документи, пояснення, заперечення СП НКРЕКП за власною ініціативою або за клопотанням суб'єкта розслідування може проводити слухання.

4.2. Слухання відбуваються у формі наради, на якій розглядаються позиція суб'єкта розслідування та документи, пояснення, заперечення, які стосуються об'єкта розслідування.

4.3. СП НКРЕКП визначає дату, час та місце проведення слухань, про що письмово повідомляє суб'єкта розслідування за п'ять робочих днів до дати проведення слухань.

4.4. У разі неможливості прибути на слухання суб'єкт розслідування зобов'язаний не пізніше ніж за три робочі дні до початку слухань повідомити про це СП НКРЕКП.

Листування між СП НКРЕКП та суб'єктом розслідування відбувається шляхом направлення повідомлень на офіційні електронні адреси НКРЕКП та суб'єкта розслідування.

4.5. У призначений час керівник СП НКРЕКП відкриває слухання, призначає секретаря слухання з числа присутніх працівників СП НКРЕКП і ставить питання щодо наявності у суб'єкта розслідування пояснень, заперечень, нових документів та інформації, що стосуються розслідування, які не були надані раніше.

4.6. У разі надання на слуханнях суб'єктом розслідування нових документів та інформації, що стосуються розслідування, СП НКРЕКП може перенести проведення слухань з метою повного та всебічного їх вивчення.

Надані нові документи та інформація додаються до протоколу.

Дата проведення наступного слухання повідомляється суб'єкту розслідування на цих слуханнях.

4.7. Під час слухань СП НКРЕКП та суб'єкт розслідування за наявності відповідних підстав можуть пропонувати призупинити/перенести слухання.

4.8. Під час слухань працівники СП НКРЕКП, працівники інших структурних підрозділів НКРЕКП, суб'єкт розслідування мають право ставити питання учасникам слухань по суті розслідування.

4.9. Під час слухань суб'єкт розслідування зобов'язаний надавати правдиві пояснення, достовірні документи та інформацію.

4.10. За результатами слухань секретар складає протокол слухань, у якому зазначає осіб, які були присутні на слуханнях, суть пояснень, заперечень, документів та іншої інформації, наданих суб'єктом розслідування, рішення (у разі їх прийняття).

Протокол слухань підписується керівником СП НКРЕКП, секретарем слухання.

Копія оформленого протоколу слухань протягом п'яти робочих днів з дня проведення слухань надсилається суб'єкту розслідування на електронну адресу, вказану суб'єктом розслідування.

5. Захист інформації з обмеженим доступом

5.1. Інформація з обмеженим доступом, одержана НКРЕКП під час розслідування, використовується виключно з метою проведення розслідування і не підлягає розголошенню та оприлюдненню, крім випадків:

1) надання інформації органам досудового розслідування та суду відповідно до законодавства;

2) недотримання під час обмеження доступу до інформації вимог, встановлених частиною другою статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

3) інших випадків, встановлених законом.

5.2. Суб'єкт розслідування, учасник/суб'єкт ринку, фізична особа, які надають інформацію як інформацію з обмеженим доступом, зобов'язані

зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом.

6. Порядок прийняття рішення НКРЕКП

6.1. Рішення НКРЕКП приймається на засіданні, що проводиться у формі відкритого слухання, відповідно до Регламенту після отримання погодженого висновку про результати розслідування.

6.2. За результатами розслідування з урахуванням погодженого висновку НКРЕКП приймає рішення про:

- 1) закриття розслідування;
- 2) проведення позапланової виїзної/невиїзної перевірки суб'єкта розслідування за наявності підстав для її проведення відповідно до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428;
- 3) звернення до Антимонопольного комітету України з питань порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- 4) звернення до правоохоронних органів у разі виявлення ознак кримінального правопорушення;
- 5) звернення до інших державних органів, до повноважень яких належить розгляд питань, виявлених під час розслідування;
- 6) звернення до суду;
- 7) ініціацію процедури зміни чинних нормативно-правових актів для усунення неналежного функціонування ринків електричної енергії та природного газу України.

6.3. Рішення НКРЕКП за результатами розслідування може бути оскаржено до суду в порядку, установленому законом.

Директор Департаменту ліцензійного контролю

Я. Зеленюк

17.06.2020

Голові НКРЕКП

Членам НКРЕКП

ОБГРУНТУВАННЯ

про схвалення проекту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу»

03 червня 2020 року за адресою: 03057, м. Київ, вул. Смоленська, 19, к.311 відбулося відкрите обговорення проекту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу».

Під час відкритого обговорення були розглянуті зауваження та пропозиції, що надійшли до проекту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу» від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань протягом 13.04.2020 – 12.05.2020.

Відповідно до протоколу відкритого обговорення від 03.06.2020 № 73-п, оприлюдненого на офіційному вебсайті НКРЕКП за адресою: http://www.nerc.gov.ua/data/filesearch/Proekty/2020/pr_88/protokol_vidkr-obgovorennia_pr_88-2020.pdf, за результатами розгляду зауважень та пропозицій, у зв'язку із внесенням до проекту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу» суттєвих змін, прийнято рішення повторно провести процедуру оприлюднення проекту рішення, збору і розгляду зауважень та пропозицій до вказаного вище проекту рішення НКРЕКП.

На підставі абзацу другого частини четвертої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», пункту 11.13 Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 06.12.2016 № 2133 «Про затвердження Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», пункту 3.12 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866 «Про затвердження Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» для повторного проведення процедури оприлюднення проекту рішення, збору і розгляду зауважень та пропозицій до нього Департамент ліцензійного контролю пропонує:

1. Повторно схвалити проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу»;

2. Оприлюднити проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу» на офіційному веб-сайті НКРЕКП з метою одержання зауважень та пропозицій до нього від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб протягом 10 днів з дня такого оприлюднення.

Директор Департаменту ліцензійного контролю

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

**Порядок
розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків
електричної енергії та природного газу**

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає процедуру розслідування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на учасників/суб'єктів ринків та фізичних або юридичних осіб (заявники), що можуть надати повідомлення (заяву) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу».

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:
забезпечувальні заходи – обов'язкові для виконання суб'єктами/учасниками ринків рішення НКРЕКП щодо вчинення певних дій або заборони вчиняти певні дії (разові або обмеження на певний період) учасниками/суб'єктами ринків електричної енергії та природного газу з метою запобігання настанню/виникненню шкоди, яка, імовірно, настане перше ніж буде прийняте остаточне рішення з розслідування;

заявник – фізична або юридична особа, що може надати повідомлення (заяву) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу»;

об'єкт розслідування – обставини, фактичні дані, які вказують на можливе порушення законодавства на відповідних ринках суб'єктом/учасником ринків електричної енергії та природного газу, яке мало та/або з високою вірогідністю може мати наслідком настання негативних обставин для інших суб'єктів/учасників ринку;

обтяжуючі обставини – поведінка суб'єкта розслідування, спрямована на приховування порушення та його негативних наслідків, на продовження вчинення порушення, а також повторне вчинення порушення;

пом'якшуючі обставини – поведінка суб'єкта розслідування, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення, негайне припинення порушення після його виявлення, прийняття пропозиції про визнання порушення, що розслідується;

порушення законодавства (порушення) – порушення законодавства, що регулює функціонування ринків електричної енергії та природного газу;

ринок (ринки) – ринок електричної енергії та/або ринок природного газу відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу»;

суб'єкт розслідування – учасник ринку електричної енергії та/або суб'єкт ринку природного газу, щодо якого здійснюється розслідування;

уповноважена особа – керівник учасника/суб'єкта ринку, заявника (юридичної особи) або особа (фізична чи юридична), уповноважена керівником учасника/суб'єкта ринку, заявником представляти учасника/суб'єкта ринку, заявника;

учасник/суб'єкт ринку (ринків) – учасник ринку електричної енергії відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» та/або суб'єкт ринку природного газу відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»;

фактичні дані – інформація, на підставі якої НКРЕКП встановлює наявність або відсутність обставин, що мають значення для розслідування порушення законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу та прийняття рішення за результатами розслідування. Жодна інформація, що була отримана НКРЕКП, не може наперед визнаватись фактом.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про інформацію», «Про ринок природного газу», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», постановах НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493 «Про затвердження Кодексу газотранспортної системи», від 14 березня 2018 року № 307 «Про затвердження Правил ринку», від 14 березня 2018 року № 308 «Про затвердження Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» та інших нормативно-правових актах.

1.4. НКРЕКП проводить розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу (далі – розслідування) для забезпечення належного функціонування ринків та сприяння ефективній конкуренції на ринках відповідно до законодавства.

1.5. Розслідування ґрунтується на принципах законності, презумпції невинуватості, неупередженості, об'єктивності, добросовісності, розсудливості,

пропорційності, прозорості, недискримінації та своєчасності, забезпечення права на захист.

1.6. Рішення, що приймається щодо забезпечувальних заходів та за результатами розслідування, ґрунтується лише на тих фактичних даних та обставинах, які були досліджені до прийняття рішення.

1.7. Період, охоплений розслідуванням, становить не більше трьох календарних років, які передують року початку розслідування.

1.8. Під час розслідування НКРЕКП має право вимагати від учасників/суб'єктів ринків копії документів, засвідчених в установленому законодавством порядку, пояснення та іншу інформацію, пов'язану з провадженням ліцензованої діяльності, необхідні для встановлення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується.

Учасники/суб'єкти ринків зобов'язані надавати до НКРЕКП запитовані документи, пояснення та іншу інформацію у визначений НКРЕКП строк, але не менше як протягом десяти робочих днів від дня отримання відповідного запиту НКРЕКП.

Якщо запит НКРЕКП про надання документів, пояснень та іншої інформації вимагає надання великого обсягу інформації, то учасник/суб'єкт ринків може звернутися до НКРЕКП щодо необхідності подовження строку надання, але не більше ніж на 10 робочих днів.

Ненадання на законну вимогу НКРЕКП учасником/суб'єктом ринку копій документів, засвідчених в установленому законодавством порядку, пояснень та іншої інформації, необхідних для проведення НКРЕКП розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, є підставою для проведення позапланової виїзної/невиїзної перевірки.

1.9. НКРЕКП оцінює інформацію, отриману під час розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, щодо її належності та достовірності.

1.10. При підготовці висновку за результатами розслідування НКРЕКП ураховує серйозність і тривалість порушення, наслідки порушення для інтересів відповідного ринку та його учасників/суб'єктів, пом'якшуючі та обтяжуючі обставини.

1.11. Матеріальні витрати на копіювання документів та отримання письмових пояснень, а також транспортні витрати, які виникають у зв'язку з розслідуванням НКРЕКП, суб'єкт розслідування, учасник/суб'єкт ринку несуть самостійно.

1.12. Місцем проведення розслідування може бути місцезнаходження центрального апарату чи територіального органу НКРЕКП, місцезнаходження суб'єкта розслідування.

2. Початок розслідування

2.1. Фактичні дані, обставини, що свідчать про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків, виявляються у процесі здійснення моніторингу функціонування ринків/державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність на ринках, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов або розгляду повідомлень (заяв) від учасників/суб'єктів ринків та фізичних або юридичних осіб (заявників) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків.

Повідомлення (заява) про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків не можуть бути анонімними, повинні містити найменування (ПІБ) та адресу заявника та бути обґрунтованими.

2.2. Структурний підрозділ НКРЕКП, який виявив обставини, фактичні дані у процесі здійснення моніторингу функціонування ринків та/або отримав повідомлення від учасників/суб'єктів ринків та фізичних чи юридичних осіб (заявників), що свідчать про можливе порушення законодавства щодо функціонування ринків, повідомляє про це структурний підрозділ НКРЕКП, на який покладено функцію організації розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу (далі – СП НКРЕКП).

2.3. СП НКРЕКП на підставі інформації, отриманої у письмовій формі відповідно до пункту 2.2 цієї глави, та/або на підставі інформації, отриманої ним під час виконання функцій, покладених на СП НКРЕКП, вносить на розгляд НКРЕКП відповідно до Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 06 грудня 2016 року № 2133 (далі – Регламент), питання про початок розслідування порушення законодавства щодо функціонування ринків з урахуванням пункту 2.4 цієї глави.

2.4. Питання про початок розслідування порушення законодавства щодо функціонування ринку природного газу може вноситися на розгляд НКРЕКП відповідно до Регламенту лише після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

2.5. НКРЕКП у разі прийняття на засіданні, що проводиться у формі відкритого/закритого слухання, рішення про початок розслідування оприлюднює його протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття на офіційному вебсайті НКРЕКП.

2.6. Разом з рішенням НКРЕКП про початок розслідування на вебсайті НКРЕКП оприлюднюється повідомлення про початок розслідування, яке містить такі відомості:

- 1) інформація про початок розслідування (дата початку розслідування, період, підстави для проведення розслідування);
- 2) об'єкт розслідування;
- 3) суб'єкт розслідування (у разі його встановлення).

У разі якщо рішення про початок розслідування прийняте на засіданні НКРЕКП, що проводиться у формі закритого слухання, у повідомленні зазначається інформація про початок розслідування та об'єкт розслідування.

2.7. До прийняття рішення за результатами розслідування НКРЕКП за наявності обґрунтованих підстав може прийняти рішення про застосування забезпечувальних заходів з обов'язковим залученням суб'єкта розслідування у порядку, встановленому підпунктами 3.10 – 3.13 цього Порядку.

3. Організація та проведення розслідування

3.1. Розслідування проводить СП НКРЕКП із обов'язковим залученням працівників інших структурних підрозділів НКРЕКП.

3.2. У разі початку розслідування щодо встановленого суб'єкта розслідування СП НКРЕКП повідомляє листом суб'єкта розслідування, заявників (за наявності заявника у справі) протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування.

3.3. Повідомлення суб'єкта розслідування про початок розслідування повинно містити такі відомості:

- 1) обставини, що розслідуються;
- 2) період, за який проводиться розслідування;
- 3) строки розслідування;
- 4) вимога щодо надання копій документів, пояснень, іншої інформації;
- 5) забезпечувальні заходи (у разі прийняття рішення НКРЕКП про застосування забезпечувальних заходів), крім тих, щодо застосування яких НКРЕКП звернулась до суду;

б) повідомлення заявників;

7) обов'язки та права суб'єкта розслідування.

Повідомлення направляється суб'єкту розслідування не пізніше ніж за десять днів до дати початку проведення розслідування рекомендованим листом (за місцезнаходженням суб'єкта розслідування) або вручається особисто керівнику або уповноваженій особі суб'єкта розслідування під розписку.

3.4. СП НКРЕКП проводить розслідування у строк не більше трьох місяців з дня прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування.

За наявності обґрунтованих підстав цей строк може бути одноразово продовжений рішенням НКРЕКП у встановленому порядку не більше ніж на один місяць.

Про продовження строку розслідування СП НКРЕКП надсилає листом повідомлення суб'єкту розслідування не пізніше п'яти робочих днів з дня продовження такого строку.

У разі невиконання вимог абзацу другого цього підпункту суб'єкт розслідування має право не допускати працівників СП НКРЕКП для проведення розслідування або не надавати запитувану інформацію.

3.5. СП НКРЕКП здійснює свої функції відповідно до положення про СП НКРЕКП.

3.6. Керівник СП НКРЕКП:

1) організовує проведення розслідування;

2) розподіляє обов'язки з виконання завдань під час проведення розслідування та здійснює контроль за їх виконанням;

3) головує або уповноважує іншого працівника СП НКРЕКП головувати на слуханнях, які проводить СП НКРЕКП;

4) підписує повідомлення, листи, пропозиції про застосування/скасування забезпечувальних заходів, протокол слухань;

5) забезпечує долучення до розслідування інших державних органів;

б) затверджує своїм підписом висновок СП НКРЕКП про результати розслідування.

У разі відсутності керівника СП НКРЕКП його обов'язки виконує заступник керівника СП НКРЕКП.

3.7. СП НКРЕКП після прийняття рішення НКРЕКП про початок розслідування та його оприлюднення, а у разі початку розслідування щодо встановленого суб'єкта розслідування не раніше дня вручення рекомендованого листа уповноваженій особі суб'єкта розслідування починає розслідування шляхом вчинення таких дій:

- 1) аналізу наявних документів;
- 2) проведення опитування суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків, фізичних осіб;
- 3) витребовування від суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків копій документів, пояснень, іншої інформації;
- 4) надсилання суб'єкту розслідування пропозиції про визнання порушення, що розслідується;
- 5) проведення слухання із суб'єктами розслідування, учасниками/суб'єктами ринків відповідно до цього Порядку.

3.8. СП НКРЕКП встановлює суб'єкту розслідування строки для прийняття/відхилення пропозиції про визнання порушення, що розслідується.

СП НКРЕКП може зробити суб'єкту розслідування пропозицію про визнання порушення, що розслідується, під час проведення слухань відповідно до цього Порядку. Суб'єкт розслідування може прийняти або відхилити таку пропозицію протягом десяти робочих днів у письмовій формі з дня отримання листа з пропозицією про визнання порушення, що розслідується.

3.9. Суб'єкт розслідування має право відхилити пропозицію про визнання порушення, що розслідується, про що він повідомляє СП НКРЕКП рекомендованим листом.

Неприйняття суб'єктом розслідування пропозиції про визнання порушення, що розслідується, протягом встановленого строку прирівнюється до відхилення пропозиції про визнання порушення, що розслідується.

3.10. СП НКРЕКП може ініціювати застосування забезпечувальних заходів, якщо існує загроза порушення прав або інтересів учасників/суб'єктів ринків, продовження або повторення порушення, приховування/знищення документів та інформації, перш ніж буде прийняте рішення НКРЕКП за результатами розслідування.

3.11. Підставою для застосування НКРЕКП до суб'єкта розслідування забезпечувальних заходів на ринку є:

- 1) маніпулювання ринком РДН та ВДР;

2) невиконання суб'єктом розслідування вимог Правил ринку щодо участі генеруючих одиниць типу В, С та D на балансуєчому ринку, надання графіків фізичного відпуску/відбору, подання пропозицій на балансуєчий ринок на завантаження/розвантаження для запланованої та прямої активації та/або в залежності від номінальної потужності чи від ціни РДН на відповідну годину, надання фінансових гарантій в обсягах, необхідних для здійснення торгових операцій на ринку електроенергії;

3) необґрунтоване невиконання диспетчерських команд на балансуєчому ринку постачальниками послуг з балансування або невиконання диспетчерської команди з операційної безпеки іншими учасниками ринку;

4) збільшення обсягів небалансу по СВБ на 20 % (аналізується окремо для позитивного та негативного небалансів) у порівнянні із попередньою декадою;

5) зміна на понад 20 % у порівнянні з попередніми обсягами, що продаються/купуються учасниками ринку на РДН/ВДР за добу (у випадку виявлення зазначеного відхилення може бути здійснено додатковий аналіз у погодинному розрізі, при цьому порівняння для робочих днів здійснюється з попереднім робочим днем, а святкові та неробочі дні мають порівнюватися з найближчим вихідним днем);

б) неукладення договорів, обов'язковість яких встановлена законодавством, та/або споживання/продаж електричної енергії без укладення обов'язкових договорів відповідно до законодавства.

3.12. Забезпечувальними заходами є:

1) встановлення заборони суб'єкту розслідування подавати на РДН/ВДР заявки на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР;

2) обов'язок/заборона суб'єкту розслідування вчинити ті дії, які стали підставою для застосування забезпечувальних заходів відповідно до підпунктів 2 – 6 пункту 3.11 цієї глави.

3.13. Рішення про застосування/скасування забезпечувальних заходів приймається НКРЕКП у встановленому порядку протягом п'яти робочих днів з дня отримання пропозиції СП НКРЕКП про застосування/скасування забезпечувальних заходів на засіданні НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого/закритого слухання.

Суб'єкт розслідування має право подати аргументовані заперечення проти застосування забезпечувальних заходів, а НКРЕКП зобов'язана їх розглянути.

Забезпечувальні заходи до суб'єкта розслідування застосовуються не більше двох місяців.

У разі прийняття рішення НКРЕКП за результатами розслідування відповідно до підпункту 6.2 пункту 6 глави 6 цього Порядку забезпечувальні заходи припиняють свою дію з дня набрання чинності таким рішенням.

3.14. Під час проведення розслідування суб'єкт розслідування має право:

1) ознайомлюватися з матеріалами розслідування (крім документів, пояснень, іншої інформації, у тому числі з обмеженим доступом, розголошення якої може порушити права та інтереси іншого суб'єкта розслідування, учасника/суб'єкта ринку або перешкодити подальшому розслідуванню);

2) наводити фактичні дані, пояснення (заперечення), пропозиції, подавати підтверджуючі документи щодо фактичних даних та обставин, які розслідуються, подавати клопотання про проведення слухань, скасування забезпечувальних заходів;

3) вживати заходів, спрямованих на зменшення негативних наслідків порушення, та повідомляти НКРЕКП про вжиття таких заходів;

4) інші права відповідно до цього Порядку.

3.15. Суб'єкт розслідування може подати до СП НКРЕКП клопотання про витребування від іншого суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків документів, що мають значення для розслідування. У клопотанні повинно бути зазначено:

1) який документ вимагається;

2) фактичні дані та обставини, які може підтвердити цей документ, або аргументи, які він може спростувати;

3) підстави, з яких випливає, що цей документ має інший суб'єкт розслідування, відповідний учасник/суб'єкт ринку;

4) вжиті суб'єктом розслідування, який подає клопотання, заходи для отримання цього документа самостійно, докази вжиття таких заходів та/або причини неможливості самостійного отримання цього документа.

Клопотання від суб'єкта розслідування щодо вимоги надання від іншого суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків документів, що мають значення для розслідування, розглядається СП НКРЕКП у строк не більше десяти робочих днів від дня отримання такого клопотання.

Якщо клопотання до СП НКРЕКП від суб'єкта розслідування щодо вимоги надання від іншого суб'єкта розслідування, учасників/суб'єктів ринків документів, що мають значення для розслідування, потребує надання великого обсягу інформації, то строк розгляду цього запиту подовжується не більше ніж на десять робочих днів.

Після розгляду відповідного клопотання СП НКРЕКП повідомляє про результати цього розгляду суб'єкта розслідування, який подав вищевказане клопотання.

3.16. Учасник/суб'єкт ринку, заявник користуються правами суб'єкта розслідування, передбаченими підпунктами 1 – 3 пункту 3.14 цього Порядку.

3.17. Після вчинення дій відповідно до пункту 3.7 цієї глави СП НКРЕКП готує висновок про результати розслідування.

3.18. Висновок про результати розслідування має містити такі відомості:

1) рішення НКРЕКП про початок розслідування (назва та дата його прийняття, номер);

2) відомості про суб'єкта розслідування (найменування, код ЄДРПОУ, місцезнаходження);

3) відомості про учасника/суб'єкта ринку, права та інтереси яких порушені (найменування, код ЄДРПОУ, місцезнаходження – щодо суб'єкта господарювання; прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство – щодо фізичної особи);

4) викладення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, які СП НКРЕКП дослідив та вважає встановленими та які мають значення для доведення вчинення порушення суб'єктом розслідування;

5) викладення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, які СП НКРЕКП дослідив та вважає їх не встановленими;

б) пом'якшуючі та обтяжуючі обставини;

7) дії та заходи, вчинені/вжиті СП НКРЕКП для встановлення фактичних даних та обставин порушення, що розслідується;

8) пропозиція СП НКРЕКП про закриття розслідування (у разі відсутності або недоведеності фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, та/або у разі невстановлення суб'єкта розслідування, який вчинив порушення, що розслідується);

9) пропозиція СП НКРЕКП про проведення позапланової виїзної/невиїзної перевірки суб'єкта розслідування/звернення до Антимонопольного комітету України, до державних органів, правоохоронних органів або суду (у разі встановлення факту порушення законодавства щодо функціонування ринків);

10) дата та місце його складення.

3.19. Керівник СП НКРЕКП затверджує висновок про результати розслідування та подає його на погодження члену НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація роботи з питань розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу.

Погоджений висновок надсилається суб'єкту розслідування для ознайомлення та подання заперечень.

Погоджений висновок про результати розслідування член НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація роботи з питань розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, невідкладно подає Голові та іншим членам НКРЕКП.

4. Порядок проведення слухань

4.1. Для з'ясування фактичних даних та обставин порушення, що розслідується, забезпечення можливості суб'єкту розслідування надавати документи, пояснення, заперечення СП НКРЕКП за власною ініціативою або за клопотанням суб'єкта розслідування може проводити слухання.

4.2. Слухання відбуваються у формі наради, на якій розглядаються позиція суб'єкта розслідування та документи, пояснення, заперечення, які стосуються об'єкта розслідування.

4.3. СП НКРЕКП визначає дату, час та місце проведення слухань, про що письмово повідомляє суб'єкта розслідування за п'ять робочих днів до дати проведення слухань.

4.4. У разі неможливості прибути на слухання суб'єкт розслідування зобов'язаний не пізніше ніж за три робочі дні до початку слухань повідомити про це СП НКРЕКП.

Листування між СП НКРЕКП та суб'єктом розслідування відбувається шляхом направлення повідомлень на офіційні електронні адреси НКРЕКП та суб'єкта розслідування.

4.5. У призначений час керівник СП НКРЕКП відкриває слухання, призначає секретаря слухання з числа присутніх працівників СП НКРЕКП і ставить питання щодо наявності у суб'єкта розслідування пояснень, заперечень, нових документів та інформації, що стосуються розслідування, які не були надані раніше, робить суб'єкту розслідування пропозицію про визнання порушення, що розслідується.

4.6. У разі надання на слуханнях суб'єктом розслідування нових документів та інформації, що стосуються розслідування, СП НКРЕКП може перенести проведення слухань з метою повного та всебічного їх вивчення.

Надані нові документи та інформація додаються до протоколу.

Дата проведення наступного слухання повідомляється суб'єкту розслідування на цих слуханнях.

4.7. Під час слухань СП НКРЕКП та суб'єкт розслідування за наявності відповідних підстав можуть пропонувати призупинити/перенести слухання.

4.8. Під час слухань працівники СП НКРЕКП, працівники інших структурних підрозділів НКРЕКП, суб'єкт розслідування мають право ставити питання учасникам слухань по суті розслідування.

4.9. Під час слухань суб'єкт розслідування зобов'язаний надавати правдиві пояснення, достовірні документи та інформацію.

4.10. За результатами слухань секретар складає протокол слухань, у якому зазначає осіб, які були присутні на слуханнях, суть пояснень, заперечень, документів та іншої інформації, наданих суб'єктом розслідування, рішення (у разі їх прийняття).

Протокол слухань підписується керівником СП НКРЕКП, секретарем слухання.

Копія оформленого протоколу слухань протягом п'яти робочих днів з дня проведення слухань надсилається суб'єкту розслідування на електронну адресу, вказану суб'єктом розслідування.

5. Захист інформації з обмеженим доступом

5.1. Інформація з обмеженим доступом, одержана НКРЕКП під час розслідування, використовується виключно з метою проведення розслідування і не підлягає розголошенню та оприлюдненню, крім випадків:

1) надання інформації органам досудового розслідування та суду відповідно до законодавства;

2) недотримання під час обмеження доступу до інформації вимог, встановлених частиною другою статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

3) інших випадків, встановлених законом.

5.2. Суб'єкт розслідування, учасник/суб'єкт ринку, фізична особа, які надають інформацію як інформацію з обмеженим доступом, зобов'язані зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом.

6. Порядок прийняття рішення НКРЕКП

6.1. Рішення НКРЕКП приймається на засіданні, що проводиться у формі відкритого слухання, відповідно до Регламенту після отримання погодженого висновку про результати розслідування.

6.2. За результатами розслідування з урахуванням погодженого висновку НКРЕКП приймає рішення про:

1) закриття розслідування;

2) проведення позапланової виїзної/невиїзної перевірки суб'єкта розслідування за наявності підстав для її проведення відповідно до постанови НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов»;

3) звернення до Антимонопольного комітету України з питань порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

4) звернення до державних органів, до повноважень яких належить розгляд питань, виявлених під час розслідування;

5) звернення до правоохоронних органів у разі виявлення ознак кримінального правопорушення;

6) звернення до суду;

7) ініціацію процедури зміни чинних нормативно-правових актів для усунення неналежного функціонування ринків електричної енергії та природного газу України.

6.3. Рішення НКРЕКП за результатами розслідування може бути оскаржено до суду в порядку, установленому законом.